

Bruksela, 8 lutego 2018 r.

ZAWIADOMIENIE DLA ZAINTERESOWANYCH STRON

WYSTĄPIENIE ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA Z UE A PRZEPISY UE W DZIEDZINIE RYNKÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo złożyło notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Oznacza to, że całe unijne prawo pierwotne i wtórne przestanie się stosować do Zjednoczonego Królestwa od dnia 30 marca 2019 r. od godz. 00.00 czasu środkowoeuropejskiego („dzień wystąpienia”), chyba że w ratyfikowanej umowie o wystąpieniu¹ zostanie ustalona inna data². Zjednoczone Królestwo stanie się wtedy „państwem trzecim”³.

Przygotowania do wystąpienia mają znaczenie nie tylko dla UE i władz krajowych, lecz również dla podmiotów prywatnych.

W związku ze znaczną niepewnością, w szczególności co do treści ewentualnej umowy o wystąpieniu, zainteresowanym stronom przypomina się o skutkach prawnych, które trzeba będzie uwzględnić w sytuacji, kiedy Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim.

Z zastrzeżeniem postanowień przejściowych, które mogą znaleźć się w ewentualnej umowie o wystąpieniu, od dnia wystąpienia przepisy UE w dziedzinie w dziedzinie usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej objętych MiFID⁴ nie będą już mieć zastosowania do Zjednoczonego Królestwa. Wiąże się to z następującymi konsekwencjami⁵:

¹ Trwają negocjacje ze Zjednoczonym Królestwem zmierzające do zawarcia umowy o wystąpieniu.

² Ponadto, zgodnie z art. 50 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, Rada Europejska, w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem, może jednogłośnie zdecydować, że Traktaty przestaną być stosowane z późniejszą datą.

³ Państwo trzecie to państwo niebędące członkiem UE.

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych, Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349 (MiFID II) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych, Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84 (MiFIR).

⁵ Zob. również „Zawiadomienie dla zainteresowanych stron – Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE a przepisy UE w dziedzinie zarządzania aktywami” (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_pl).

1. ZEZWOLENIA

- Firmy inwestycyjne ze Zjednoczonego Królestwa nie będą już korzystały z udzielonych na podstawie MiFID zezwoleń⁶ na świadczenie usług inwestycyjnych i prowadzenie działalności inwestycyjnej objętych MiFID w Unii⁷ (stracą tzw. „paszport” unijny) i staną się firmami inwestycyjnymi z państwa trzeciego. Oznacza to, że na podstawie swoich aktualnych zezwoleń przedmiotowe firmy inwestycyjne nie będą już mogły świadczyć usług w UE⁸.
- Przedsiębiorstwa zależne z UE-27 (prawnie odrębne przedsiębiorstwa z siedzibą w UE-27 i kontrolowane przez firmy inwestycyjne z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie lub powiązane z takimi firmami) mogą w dalszym ciągu prowadzić działalność jako firmy inwestycyjne z UE, jeżeli posiadają zezwolenie udzielone na podstawie MiFID w jednym z państw członkowskich UE. Przedsiębiorstwa te, podobnie jak wszelkie inne przedsiębiorstwa objęte MiFID, będą spełniały wymogi MiFID, między innymi wymogi merytoryczne (w tym dotyczące zarządzania, outsourcingu lub wykorzystywania oddziałów w państwie trzecim w celu świadczenia usług w UE)⁹. Model biznesowy i struktura takich przedsiębiorstw (w tym powiązania z podmiotami spoza UE) będą podlegały ocenie organów właściwych w dziedzinie MiFID (np. w odniesieniu do akcjonariuszy posiadających znaczne pakiety akcji, modelu biznesowego i struktury grupy, potencjalnego (ostrożnościowego) nadzoru skonsolidowanego lub jego braku itd.).

⁶ Art. 5 MiFID II. Instytucje kredytowe, które uzyskały zezwolenie na podstawie dyrektywy 2013/36/UE, również mogą świadczyć usługi inwestycyjne i prowadzić działalność inwestycyjną. Przed udzieleniem zezwolenia na podstawie dyrektywy 2013/36/UE właściwe organy powinny zweryfikować, czy instytucje te przestrzegają odpowiednich przepisów MiFID. Zob. „Zawiadomienie dla zainteresowanych stron – Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE a przepisy UE w dziedzinie usług bankowych i płatniczych”.

⁷ Załącznik I do MiFID II zawiera wykaz usług i działalności oraz instrumentów finansowych objętych zakresem MiFID.

⁸ Korzyści wynikające z „paszportu” uzyskanego zgodnie z dyrektywą MiFID będą zatem dostępne jedynie dla firm inwestycyjnych z siedzibą w UE, którym udzielono zezwolenia na podstawie MiFID zgodnie z wymogami dotyczącymi zezwoleń i wymogami merytorycznymi określonymi w ramach MiFID. Zob. również „Opinia ESMA – Zasady ogólne w celu wspierania konwergencji praktyk nadzorczych w kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE” (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-110-433_general_principles_to_support_supervisory_convergence_in_the_context_of_the_uk_withdrawing_from_the_eu.pdf) oraz „Opinia ESMA w celu wspierania konwergencji praktyk nadzorczych w odniesieniu do firm inwestycyjnych w kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE” (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-firms-in-context-united-kingdom>).

⁹ Zob. również powyższe opinie ESMA oraz szczegółowe wyjaśnienie dotyczące tych kwestii, w szczególności w odniesieniu do ryzyka związanego z podmiotami działającymi na zasadzie skrzynki pocztowej, które to ryzyko może pojawić się w wyniku stosowania umów outsourcingu lub wykorzystywania oddziałów spoza UE do pełnienia funkcji lub świadczenia usług na rzecz klientów w UE. Wykorzystywanie oddziałów spoza UE musi opierać się na obiektywnych powodach związanych z usługami świadczonymi w jurysdykcji spoza UE i nie może prowadzić do sytuacji, w której takie oddziały spoza UE pełnią istotne funkcje lub świadczą usług z powrotem w UE.

- Oddziały w UE-27 firm inwestycyjnych z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie będą oddziałami firm inwestycyjnych z państwa trzeciego i będą musiały spełniać wymogi krajowe mające zastosowanie w państwie członkowskim, w którym siedzibę ma dany oddział, lub – w stosownych przypadkach – wymogi systemu określonego w art. 39–41 MiFID II. Świadczenie usług lub prowadzenie działalności jest ograniczone do terytorium tego państwa członkowskiego.
- Operatorzy rynku i firmy inwestycyjne ze Zjednoczonego Królestwa prowadzące system obrotu lub system wykonywania zleceń nie będą już korzystali z zezwolenia lub licencji udzielonych na podstawie MiFID¹⁰. Znajdujące się w Zjednoczonym Królestwie rynki regulowane, wielostronne platformy obrotu i podmioty systematycznie internalizujące transakcje nie będą już zatem uprawnionymi systemami obrotu akcjami, które podlegają obowiązкови obrotu akcjami przewidzianemu w MiFIR. Kontrahenci z UE nie będą już mogli prowadzić obrotu akcjami, które podlegają obowiązkowi obrotu, w takich systemach¹¹. Podobnie posiadające siedzibę w Zjednoczonym Królestwie rynki regulowane, wielostronne platformy obrotu i zorganizowane platformy obrotu nie będą już uprawnionymi systemami obrotu do celów przewidzianego w MiFIR obowiązku obrotu instrumentami pochodnymi¹² i kontrahenci z UE nie będą już mogli prowadzić obrotu w takich systemach. W obu przypadkach kontrahenci z UE będą musieli ponownie przeanalizować swoje uzgodnienia handlowe, aby zapewnić ciągłość wypełniania swoich obowiązków wynikających z ram MiFID.

Systemy obrotu i CCP z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie¹³ nie będą już korzystali z otwartego i niedyskryminacyjnego dostępu do – odpowiednio – systemów obrotu w UE i kontrahentów centralnych (CCP) z UE oraz do unijnych wskaźników, co wcześniej było możliwe.

2. UMOWY

- Utrata zezwoleń udzielonych na podstawie MiFID może również wpływać na stosunki z klientami lub kontrahentami z UE oraz może mieć wpływ na zdolność firm inwestycyjnych z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie do dalszego wywiązywania

¹⁰ Zob. art. 5 i 44 MiFID II. Zob. również „Opinia ESMA na temat rynków wtórnych w kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE” (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-154-270_opinion_to_support_supervisory_convergence_in_the_area_of_secondary_markets_in_the_context_of_the_united_kingdom_withdrawing_from_the_european_union.pdf).

¹¹ Zob. art. 23 MiFIR dotyczący obowiązku obrotu. Unijny obowiązek obrotu stosuje się do akcji notowanych na obu giełdach w uznanych państwach i w UE („podwójne notowanie”), pod warunkiem że obrót w UE stanowi znaczący procent wolumenu obrotu danymi akcjami w skali światowej.

¹² Por. art. 28 MiFIR. Instrumenty pochodne podlegające obowiązkowi obrotu obejmują swapy stóp procentowych w euro, dolarach i funtach w najpowszechniejszych referencyjnych okresach zapadalności, a także swapy ryzyka kredytowego oparte na indeksach (rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2417).

¹³ Art. 35, 36, 37 i 38 MiFIR.

się z określonych zobowiązań i prowadzenia określonej działalności wynikających z obowiązujących umów¹⁴. Zgodnie z MiFID¹⁵ firmy inwestycyjne zobowiązane są do wprowadzenia środków w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usług inwestycyjnych i prowadzenia działalności inwestycyjnej. W związku z tym firmy inwestycyjne powinny ocenić wpływ wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE na swoją działalność oraz zidentyfikować i ograniczyć ryzyko.

Na przykład firmy inwestycyjne z siedzibą w UE prowadzące obrót instrumentami finansowymi podlegającymi obowiązkowi obrotu przewidzianemu w MiFID nie będą już mogły korzystać z usług niektórych firm lub systemów z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie. Ponadto klienci nie będą mogli mieć bezpośredniego dostępu elektronicznego do systemów obrotu z siedzibą w UE za pośrednictwem firm inwestycyjnych mających siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. Również UCITS z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie staną się AFI spoza UE, a firmy inwestycyjne z siedzibą w UE mogą już nie być w stanie prowadzić ich dystrybucji wśród swoich klientów, chyba że przestrzegane będą odpowiednie przepisy dyrektywy w sprawie ZAFI.

3. INNE ASPEKTY

- Outsourcing niektórych funkcji operacyjnych usługodawcom ze Zjednoczonego Królestwa może być przeprowadzany tylko zgodnie z odpowiednimi wymogami MiFID¹⁶. W szczególności zlecenie na zasadzie outsourcingu funkcji związanych z zarządzaniem portfelem usługodawcom ze Zjednoczonego Królestwa będzie dozwolone tylko w przypadku spełniania warunków określonych w art. 32 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/565, w tym wymogu istnienia umów o współpracy między właściwymi organami krajowymi a właściwymi organami Zjednoczonego Królestwa. Ponadto Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) wydał opinie zawierające szczegółowe wyjaśnienia dotyczące tych kwestii, w szczególności w odniesieniu do ryzyka związanego z podmiotami działającymi na zasadzie skrzynki pocztowej, które to ryzyko może pojawić się w wyniku stosowania umów outsourcingu lub wykorzystywania oddziałów spoza UE do pełnienia funkcji lub świadczenia usług na rzecz klientów w UE¹⁷.

¹⁴ Uwzględniając również mające zastosowanie przepisy krajowe.

¹⁵ Art. 16 ust. 4 MiFID II.

¹⁶ Por. art. 16 ust. 5 MiFID II doprecyzowany w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy, Dz.U. L 87 z 31.3.2017, s. 1. W ramach przeglądu Europejskich Urzędów Nadzoru opublikowanego w dniu 20 września 2017 r. Komisja zaproponowała, by Europejskie Urzędy Nadzoru koordynowały delegowanie i outsourcing działalności oraz przenoszenia ryzyka (COM(2017)536 final).

¹⁷ „Opinia ESMA – Zasady ogólne w celu wspierania konwergencji praktyk nadzorczych w kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE (z dnia 31 maja 2017 r.)”

- W świetle przewidzianych w MiFID obowiązków ujawniania informacji klientom firmy świadczące usługi inwestycyjne są zobowiązane do dostarczania klientom lub potencjalnym klientom – w stosownym czasie, a w każdym razie przed związaniem klienta jakąkolwiek umową – dokładnych informacji na temat wpływu, jaki wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE może mieć na świadczenie usług oraz na prawa inwestorów, w tym na temat przyszłej utraty przez daną firmę zezwolenia udzielonego na podstawie MiFID¹⁸. Firmy inwestycyjne świadczące usługi inwestycyjne są również zobowiązane do powiadamiania klientów w stosownym czasie o wszelkich istotnych zmianach już przekazanych informacji, w tym o wszelkich istotnych zmianach sytuacji firmy i związanych z tym konsekwencjach dla umów¹⁹.
- Zgodnie z art. 59 MiFID II świadczenie usług w zakresie udostępniania informacji²⁰ uzależnione jest od uzyskania zezwolenia od właściwego organu macierzystego państwa członkowskiego. Dostawcy usług w zakresie udostępniania informacji z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie, którzy nie uzyskają od właściwego organu w UE zezwolenia na podstawie MiFID, będą musieli zaprzestać obsługiwanie rynków UE²¹.

Niniejsze zawiadomienie pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich decyzji w kwestii równoważności, które mogą zostać podjęte przez UE²².

Ogólne informacje dotyczące usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej objętych MiFID można znaleźć na stronie internetowej Komisji dotyczącej rynków finansowych https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-markets_pl. W razie potrzeby na stronie tej będą zamieszczane dodatkowe informacje.

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków
Kapitałowych

(https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-110-433_general_principles_to_support_supervisory_convergence_in_the_context_of_the_uk_withdrawin_g_from_the_eu.pdf) oraz „Opinia ESMA w celu wspierania konwergencji praktyk nadzorczych w odniesieniu do firm inwestycyjnych w kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE” (z dnia 13 lipca 2017 r.) (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-firms-in-context-united-kingdom>).

¹⁸ Art. 44 i 46 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/565.

¹⁹ Art. 46 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/565.

²⁰ Zob. załącznik I sekcja D do MiFID II.

²¹ Należy zauważyć, że w odniesieniu do tych usług nie ma procesu równoważności.

²² Art. 23, 28 i 47 MiFIR.